

Η οικουμενικότητα της Χριστιανικής πίστεως¹

Elina Linardatou, Michail Zontiros, Margaret Dimitriadou & George Diakakis
<http://doi.org/10.33209/2519-4348-2707-9627-2021-9-108>

We will refer to the specific passage of Channanaian woman (Math 15:21-28) in which we will see Christ visiting places where heathens and foreigners live. However, a woman, even though she wasn't associated with the children of Israel, approached him. Her faith was so strong that she endured the indifference shown to her, at first, by the Lord in order to test her. But she wasn't intimidated and continued to beg louder for a miracle. Eventually, with her persistence, humility and faith she got what she wanted. The Lord admired her and finally healed her daughter. Thus, we see that the teaching of Christ is universal and that he came into this world to save all mankind and not just God's chosen people. Whoever believes in Him has a place in the Kingdom of Heaven. There is something stronger than believing in God ... Trusting Him.

Key words: Christian faith, Israel, Kingdom of Heaven, faith, believer.

Εισαγωγή

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα ἑλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυὶδ ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλῶτα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα Κύριε, βοήθει

---

¹ This paper is dedicated to the memory of our dear friend and colleague **Dimitris Kefalas** who passed away on 4/2/2020

μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ δὲ εἶπε ναί, Κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἴαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης².

Βοηθήσε με, Κύριε!

Λυπήσου με, Κύριε, ἐνδοξε ἀπόγονε του Δαβίδ! Η κόρη μου «κακῶς δαιμονίζεται» υποφέρει φρικτά ἀπὸ σκληρό δαιμόνιο!

Σπαρακτική ἀκούστηκε ἀπὸ μακριὰ ἡ κραυγὴ. Ἦταν μια γυναίκα Χανααίνα, που εἶχε βγεῖ ἀπ’ τὸ χωριὸ τῆς καὶ με χέρια ἀπλωμένα ἰκέτευε. Ὁ Κύριος, που ἀκόμα καὶ στον παραμικρὸ ἀναστεναγμὸ ἐσκυβε πάντα πρόθυμα με καλοσύνη, στὴν ἀπελπισμένη αὐτὴ γυναίκα, οὔτε που γύρισε νὰ κοιτάξει. Στὸ θεϊκὸ Του μυαλὸ σκεφτόταν κατὶ πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ μια ἀπλὴ θεραπεία. Γ’ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ λόγῳ ἐξακολουθοῦσε νὰ βαδίζει ἀτάραχος στὸ δρόμο κοντὰ στὰ «μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος». Οἱ μαθητὲς που Τον περιστοιχίζαν, ἀρχισαν νὰ δυσανασχετοῦν ἀπὸ τὶς διαρκεῖς παρακλήσεις τῆς γυναίκας, ἀφοῦ ἡ δυστυχισμένη μητέρα ἐπαναλάμβανε ἀκατάπαυστα τὴν κραυγὴ τῆς: «Υἱὲ Δαυὶδ», ρίξε μια ματιὰ καὶ στὸ δικό μου πόνο! «Ἐλέησόν με»!

Καμιά ἀπάντησι. Ὁ Κύριος ἀργὰ μα σταθερά ἀπομακρυνόταν με ἀπίστευτη ἀδιαφορία.

Ὡστόσο, στὶς σπαραξικάρδιες ἐκκλήσεις τῆς Χανααίνας δὲν ἀντέξαν οἱ μαθητὲς. Πήραν τὸ θάρρος νὰ παρέμβουν. Κύκλωσαν με ἀγωνία τὸ Διδάσκαλό τους καὶ «ἡρώτων αὐτόν». Τὸν παρακαλοῦσαν καὶ Τὸν πολιορκοῦσαν.

— «Ἀπόλυσον αὐτήν», Διδάσκαλε. Κάνε τῆς τὸ καλὸ γιὰ νὰ φύγει, «ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν». Διαφορετικὰ δὲν πρόκειται νὰ σταματήσει τὶς ἰκετευτικὲς κραυγὲς ξοπίσω μας. Λυπήσου τὴν.

Κὶ ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ: — «Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ». Εγὼ ἀποστολὴ ἔχω νὰ περιμαζέψω τὰ πρόβατα τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ. Δὲν εἶναι δυνατόν ν’ ασχολοῦμαι με ἄλλους.

Στὸ μεταξύ, τοὺς προφταίνει τρέχοντας καὶ παρακαλώντας ἡ δύστυχη μάνα. Μπαίνει μπροστὰ τους καὶ πέφτει με εὐλάβεια μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Κυρίου, καὶ «προσεκύνει», λέγοντας: — «Κύριε, βοήθει μοι».

Ὁ σπαραγμὸς τῆς ἐκφράζεται σὲ μόνον μια φράση! Ἀλλὰ ὁ Κύριος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένει στὴ φαινομενικὴ ψυχρότητά Του.

² Ματθ. ιε’ 21-28

«— Δεν είναι σωστό — της είπε — να πάρει κανείς το ψωμί από τα παιδιά του, για να το ρίξει στα σκυλάκια. Εσείς οι Εθνικοί δεν είστε παιδιά του Θεού. Έχετε παραστρατήσει. Επομένως μη ζητάτε τις ίδιες ευλογίες που απολαμβάνει ο λαός Του».

Μια απάντηση που κανείς δεν περίμενε και κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί. Η Χαναναία όμως δε λυγίζει, δεν προσβάλλεται, δεν αγανακτεί αλλά με περισσότερη θέρμη, με πιο βαθιά ταπείνωση, με μεγαλύτερη ευλάβεια επιμένει στο αίτημά της λέγοντας: — «Ναί, Κύριε». Όπως το λες είναι. «Κυνάρια» είμαστε, όχι παιδιά Σου, και δεν έχουμε δικαιώματα στον «ἄρτον τῶν τέκνων». Κάποια ψίχουλα όμως που πέφτουν από το τραπέζι «τῶν κυρίων», δηλαδή, κάποιες ελάχιστες ευλογίες από την πλούσια χάρη Σου, σαν σκυλάκια ταπεινά που τριγυρνάμε στα πόδια Σου, μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα ωφεληθούμε κι εμείς. — «Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις!», αναφώνησε ο Χριστός. Έχεις πίστη αξιοθαύμαστη! Επέμεινες. Δεν λύγισες μπροστά σε καμιά δοκιμασία. «Γενηθήτω σοι ὡς θέλεις». Ας γίνει όπως ακριβώς το επιθυμείς.

Και πραγματικά. Από εκείνη τη στιγμή, «ἀπό τῆς ὥρας ἐκείνης», γιατρεύτηκε η κόρη της οριστικά³.

Είναι χαρακτηριστική και πολύ διδακτική η επιμονή της Χαναναίας για τη θεραπεία της κόρης της. Υπερέβη τις αρχές της και τις ιδέες, ικετεύοντας χωρίς προπέτεια ή εγωισμό για το έλεος του Χριστού. Ταπεινώθηκε με εκπληκτική και απέραντη αφοσίωση καθώς και εμπιστοσύνη στη θεία ευσπλαχνία Του. Κι ενώ ο Χριστός έκανε πως την αγνοεί, δεν αποθαρρύνθηκε, δεν πτοήθηκε. Επέμενε με ισχυρότερο πόθο. Ο Κύριος την αποκάλεσε «σκυλάκι», δηλαδή κάτι ανάξιο λόγου. Δεν παρεξηγήθηκε. Δεν έφυγε οργισμένη. Αποδέχτηκε τα υποτιμητικά λόγια και τα μετέτρεψε σε επιχειρήματά της. Το χέρι που πήγε να την απομακρύνει, το ασπάσθηκε και στηρίχθηκε σ' αυτό για να σωθεί!

Το συγκεκριμένο Ευαγγέλιο δεν αφηγείται απλώς και μόνο ένα θαύμα του Κυρίου. Παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο πλησιάζουμε τον Χριστό, τον μοναδικό τρόπο με τον οποίο βγαίνουμε από τις παγίδες των ειδώλων του κόσμου μας ασπαζόμενοι την χριστιανική πίστη. Παρουσιάζει το πώς εργάζεται ο Θεός για να μας ανοίξει το δρόμο επιστροφής σ' Αυτόν, χωρίς να καταργεί την ελευθερία μας, τον τρόπο με τον οποίο ανοίγουμε την ψυχή μας στη χάρη Του, δηλαδή παρουσιάζει την Εκκλησία. Η Χριστιανική πίστη και κυρίως η Ορθόδοξη πίστη πρεσβεύει την ελευθερία του ατόμου χωρίς καταναγκασμούς και προκαταλήψεις. Γι' αυτό ο Κύριος εισάκουσε το αίτημά της ικετίδας μάνας, γράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, για να φανερώσει τον κρυμμένο θησαυρό, την πίστη και την ταπείνωση της γυναίκας, για να τη στεφανώσει⁴. Το μυστικό της επιμονής της, ήταν η ακλόνητη πίστη

³ https://www.filologos-hermes.info/2016/02/blog-post_446.html

⁴ Άγιου Ιωάννου του Χρυσόστομου, Όμιλία ΝΒ' εις τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, PG 58, 520-521.

της στην ευσπλαχνία του Κυρίου, η βαθιά ταπείνωσή της αλλά κυρίως η μητρική αγάπη η οποία την οδήγησε στην υπέρβαση. Έτσι, «*τὰ τῶν τέκνων ἔλαβε τὸ κυνάριον*», σημειώνει επιτυχημένα ο άγιος Πατήρ· το σκυλάκι έλαβε όχι ψίχουλα αλλά τη μερίδα των παιδιών.

Είναι πολύ μεγάλο πράγμα ακόμα κι ένα ψίχουλο από το τραπέζι του Χριστού. Βρίσκεται στο Άγιο Βήμα, επάνω στην Αγία Τράπεζα, εκεί που τελείται το μυστήριο των μυστηρίων, η Θεία Ευχαριστία. Εκεί ακόμα και το ελάχιστο ψίχουλο μετατρέπεται μυστηριακά σε ό,τι πιο πολύτιμο υπάρχει στον κόσμο γιατί είναι ο ίδιος ο Χριστός. Για το ψίχουλο λοιπόν που ζήτησε η Χαναναία, ο Χριστός την θαύμασε και της είπε «*Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις!...*». Πίστη λοιπόν και ταπείνωση, τα δύο φτερά της θεάρεστης προσευχής, οι δύο πόλοι που ελκύουν την Χάρη του Θεού!⁵.

Στο κατά Ματθ. ιε' 21-28 όπου περιγράφεται το ανωτέρω γεγονός προκύπτει αφ' ενός ο προσχηματικός λόγος του Ιησού, (όταν αναφέρεται σε σκυλάκια, αδιαφορώντας για την ικεσία της γυναίκας) προκειμένου να δοκιμάσει την πίστη της και αφ' ετέρου αναδεικνύεται η οικουμενικότητα της Χριστιανικής Θρησκείας, καθώς ο Ιησούς υπερβαίνοντας κάθε προκατάληψη της εποχής, θεραπεύει την κόρη της αλλόθρησκης και αλλόφυλης γυναίκας.

1. Ο Κυριος στη περιοχή τυρου και σιδωνος. Η πιστη των ετεροδοξων

Στη περίπτωση της Χαναναίας βλέπουμε να συμβαίνουν γεγονότα παράδοξα σχετικά με τις αντιλήψεις των ανθρώπων για το Θεό. Η επίσκεψη του Χριστού στην περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας είναι ένα από αυτά⁶. Έχει μεγάλη σημασία η γεωγραφική αυτή λεπτομέρεια – ότι δηλαδή ο Ιησούς, «*αναχώρησε για την περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας*». Η περιοχή βρίσκεται στα βόρεια σύνορα της Γαλιλαίας και κατοικείται από εθνικούς. Ιδιαίτερα η Τύρος και η Σιδώνα είναι, κατά την ιουδαϊκή παράδοση, χαρακτηριστικές περιπτώσεις εθνικών πόλεων⁷.

⁵ Τοῦ ἰδίου, Ὁμιλία KB' εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, PG 57, 306.

⁶ *Ματθ.* 11, 21

⁷ Η Τύρος ήταν η πρωτεύουσα και η Σιδών η συμπρωτεύουσα τῆς Φοινίκης, μιας χώρας γειτονικής προς την Παλαιστίνη. Οι κάτοικοί της δεν ανήκαν στην εβραϊκή φυλή, ήταν ειδωλολάτρες. Οι πόλεις αυτές ήταν διαβόητες για την ειδωλολατρία, την τρυφή και την ασωτία τους. Οι προφήτες της Π. Διαθήκης τις ελέγχουν με σφοδρότητα και προλέγουν τις συμφορές που θα επέλθουν πάνω τους ('Ιζ 28 κεφ.). Πράγματι οι πόλεις αυτές τιμωρήθηκαν με εχθρικές επιδρομές και υπέστησαν μεγάλες καταστροφές. Την Τύρο την κυρίευσε ο Ναβουχοδονόσωρ και αργότερα ο Μ. Ἀλέξανδρος, ενώ τη Σιδώνα την κατέκτησε ο Σαλμανασάρ.. Στεργίου Σάκκου, Εὐαγγελικές περικοπές (βοηθήματα κυκλαρχών). <https://www.apolytrosis.gr/index.php/component/k2/item/151-kyr-iz-mathaiou-evangel>

Ο Ιησούς πλησίασε την περιοχή αυτή των εθνικών με τρόπο που για έναν Ιουδαίο σήμαινε κίνδυνο. Η επικοινωνία με «ακάθαρτους» ήταν ακατανόητη. Για τον ευαγγελιστή όμως, η κίνηση αυτή δηλώνει την παγκοσμιότητα του χριστιανικού κηρύγματος. Ο ευαγγελιστής σημειώνει ότι η γυναίκα αυτή ήταν Χαναanaία. Οι κάτοικοι της Τύρου όπως και όλης της παραλίας της Συρίας ήταν Φοίνικες, και θεωρούνταν απόγονοι των αρχαίων κατοίκων της Παλαιστίνης, των Χαναanaίων. Η Χαναanaία ήταν ειδωλολάτρης και κατοικούσε σε έναν τόπο, όπου οι κάτοικοι ήταν ειδωλολάτρες. Ο Χριστός όμως, επισκεπτόμενος την περιοχή, δείχνει ότι ήρθε στον κόσμο για να φέρει το μήνυμα της Βασιλείας των Ουρανών, κηρύσσοντας μετάνοια ανάμεσα στους αμαρτωλούς.

Είναι ενδιαφέροντα και η παρατήρηση του ευαγγελιστού Μάρκου, κατά την εξιστόρηση του γεγονότος αυτού. Αναφέρει, ότι η Χαναanaία ήταν ελληνικής καταγωγής και κάτοικος στην περιοχή της Συροφοινίκης⁸. «Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει»⁹ Όπως σωστά ερμηνεύει ο Ζιγαβινός, το Ελληνίς αναφέρεται στο θρησκευμά της, ήταν δηλαδή ειδωλολάτρισσα, τό «Σύρα» στη γλώσσα, μιλούσε συριακά, και το «φοινίκισσα» στην εθνικότητά της. Η γυναίκα αυτή δηλαδή ήταν μια ξένη, αλλοεθνής, αλλόθρησκη και αλλόφυλη¹⁰. Γνωρίζουμε, ότι στις περιοχές αυτές της Τύρου, της Σιδώνας και της ευρύτερης περιοχής της Χαναan και Συροφοινίκης, υπήρχε μεγάλη ελληνική κοινότητα, που ασχολείτο κατά κύριο λόγο, με το εμπόριο. Σ' αυτό τον ελληνικό κόσμο της περιοχής αυτής δραστηριοποιήθηκε ο Ιησούς με πολύ θετικά αποτελέσματα. Αρχικά παρατηρούμε ότι ο Ευαγγελιστής χρησιμοποιεί το ρήμα «ἐξέρχομαι» τόσο για τον Ιησού όσο και για την δύστυχη γυναίκα. Βλέπουμε δηλαδή πώς για να συναντηθούν ο Θεός και ο άνθρωπος σέ μια κοινωνία προσωπική είναι απαραίτητη η «ἐξοδος» και των δύο. Ποια είναι όμως η «ἐξοδος» του Θεού και ποια του ανθρώπου; Η «ἐξοδος» του Θεού για την σωτηρία του ανθρωπίνου γένους δεν είναι άλλη από την ενανθρώπησή Του. Ο ίδιος ο Κύριος λίγο πριν το πάθος μας διαβεβαίωσε ότι «ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον»¹¹. Και η ἐξοδος του ανθρώπου δεν είναι άλλη από την τελεία απάρνηση του εαυτού του, την ἄλλειψη ἐμπιστοσύνης στις δικές του ασθενεῖς δυνάμεις και ικανότητες και την ολοκληρωτική εγκατάλειψή του στην αγαθή και φιλόανθρωπη πρόνοια τοῦ Θεοῦ¹².

⁸ https://www.imml.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=343:29-1-2012&catid=106:kirigmata-2012

⁹ Μαρκ, 7,26.

¹⁰ Στεργίου Σάκκου, Εὐαγγελικὲς περικοπές (βοηθήματα κυκλαρχῶν). <https://www.apolytrosis.gr/index.php/component/k2/item/151-kyr-iz-mathaiou-evaggel>

¹¹ Ἰω 1στ' 27-28

¹² https://www.imml.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=343:29-1-2012&catid=106:kirigmata-2012

Συνάντησε μια εκπληκτική πίστη, μια ψυχή υψηλής πνευματικής ποιότητας, δίνοντας ένα πρώτο δείγμα μελλοντικής προοπτικής της χριστιανικής εποποιίας προς τον κόσμο των εθνών. Η επιλογή του Χριστού να δραστηριοποιηθεί σε αυτές τις περιοχές δεν θα πρέπει να μας ξενίζει αν θυμηθούμε τα λόγια του Κυρίου όταν οι Έλληνες πήγαν να τον συναντήσουν στο Ναό. «Ελήλυθεν η ώρα ίνα δοξασθή ο Υιός του Ανθρώπου»¹³.

Η συγκεκριμένη περίπτωση συνάντησης του Ιησού με τον κόσμο των εθνικών, μας αποκαλύπτει μίαν άλλη εικόνα περί πίστεως, που υπερβαίνει τα γνωστά θρησκευτικά κριτήρια. Όσο κι αν αιφνιδιάζει αυτή η προσέγγιση, γεγονός είναι ότι με το ευαγγελικό μήνυμα του Κυρίου, μπήκαμε σε μια νέα εποχή, με νέα αντίληψη.

Η Ελληνίδα γυναίκα από τη Χαναάν, παρόλη την εθνική της καταγωγή, διατηρούσε μια θαυμαστή αντίληψη πίστεως και πνευματικότητας. Η ελληνική καταγωγή της γυναίκας, η βιωματική της γνώση της ελληνικής παιδείας ήταν η αιτία που είχε αναπτύξει τέτοια πνευματικότητα που της επέτρεψε να αντιληφθεί την χριστιανική πίστη¹⁴.

Παρουσιάζεται στον Ιησού σεμνή και ταπεινή, χωρίς να κομπάζει και να διεκδικεί. Ένωθε ασήμαντη μπροστά στην Αγιότητα και τελειότητα του συνομιλητή της και άξια απόρριψης και περιφρόνησης από τους εκλεκτούς της ιουδαϊκής θρησκείας. Όμως αληθινή, με μια βαθιά αγάπη, ταπεινοφροσύνη και μια ισχυρή και δυνατή πίστη. Η πίστη της εθνικής γυναίκας, γίνεται πλέον κριτήριο αξιολόγησης της πίστεως του κάθε ανθρώπου. Από εξωτερικά και τυπικά κριτήρια μπήκαμε σε μια διαδικασία εσωτερικών κριτηρίων ποιότητας και αληθινότητας. Η πίστη δεν είναι αποκλειστικό γνώρισμα, όπως συνήθως θεωρείται, μόνο των θρησκευόμενων ανθρώπων. Κάποτε και οι κοσμικοί άνθρωποι διαθέτουν μια ανυποψίαστη και συγκλονιστική πίστη, συνδυασμένη συνήθως με μια εκπληκτική ποιότητα ζωής. Αυτοί προσεγγίζουν πιο πολύ τη διδασκαλία του Ιησού και το δικό Του προβαλλόμενο πνευματικό ήθος ζωής, παρά οι εκ παραδόσεως και εξ επαγγέλματος θρησκευτικοί άνθρωποι¹⁵.

Η Χανααία γυναίκα εκπροσωπεί τον εθνικό και ειδωλολατρικό κόσμο. Από τους παραδοσιακούς Ισραηλίτες δεν θεωρείται μόνο αλλοεθνής αλλά και αλλόθρησκη. Κατά συνέπεια, η γυναίκα αυτή καθώς και όλος ο κόσμος που εκπροσωπεί, είναι άπιστος και αμαρτωλός. Αξίζει, λοιπόν, της απόρριψης και της αιώνιας καταδίκης. Εξάλλου υπάρχει γενική πεποίθηση σε όλο τον πιστό κόσμο των εβραίων, ότι ο Θεός δεν έχει συμπεριλάβει αυτούς στο σχέδιο της σωτηρίας και άρα τους αξίζει μια γενική περιφρόνηση¹⁶.

¹³ Ιωαν.ιβ', 23

¹⁴ <https://www.imaik.gr/?p=124082>

¹⁵ <https://www.pemptousia.gr/2019/02/i-pisti-tis-chananeas-matth-ie-21-28/>

¹⁶ <https://www.pemptousia.gr/2019/02/i-pisti-tis-chananeas-matth-ie-21-28/>

2. Η Χαναναία ως άνθρωπος και μητέρα

Το πρόσωπο της Χαναναίας εκπροσωπεί τον πονεμένο, ταπεινό και άγιο άνθρωπο. Η αγάπη για το παιδί της είναι ένα πολύ ισχυρό κίνητρο που την ωθεί να προσπεράσει κάθε εμπόδιο. Αυτό που την οδηγεί στο Χριστό, είναι το μητρικό φίλτρο για το άρρωστο παιδί της. Δεν αποθαρρύνεται και δεν καταβάλλεται από την φαινομενική αδιαφορία που δείχνουν οι μαθητές και ο Κύριος Ιησούς Χριστός απέναντί της. Επιμένει γιατί επιθυμεί διακαώς να θεραπευτεί η κόρη της αδιαφορώντας για την αξιοπρέπειά της και για τον εαυτό της¹⁷. Μέσα στην αγωνία για το παιδί της στρέφεται προς το Χριστό και ζητά το έλεός Του. Τον αποκαλεί «Υιό Δαβίδ». Γνώριζε τι σήμαινε η φράση αυτή. Ότι ο Ιησούς ανήκε στη γενιά από την οποία θα σώζονταν ο λαός του Ισραήλ.

Η θέα του προσώπου του Κυρίου κάνει την ψυχή της να γεμίσει με πίστη και την οδηγεί στο να απευθύνει το αίτημά της προς Αυτόν χωρίς να υπολογίσει τίποτε, ούτε την ειδωλολατρική της ταυτότητα, ούτε την απόρριψη που, πιθανότατα, θα υφίστατο απ' όσους συνόδευαν το Χριστό. Κραυγάζει. Και οι μαθητές του Χριστού αντιδρούν αμέσως, προτρέποντάς Τον να τη διώξει, για να απαλλαγούν από την επιμονή και την ένταση της φωνής της. «Απόλυσον αυτήν, ότι κράζει όπισθεν ημών». Ο Χριστός στην αρχή σιωπά και στη συνέχεια ανοίγει διάλογο μαζί της. Η πίστη της παραμένει ανεπηρέαστη και ακλόνητη από τη σιωπή του Ιησού. Μπαίνει σε δοκιμασία αλλά δεν κάμπτεται, τολμά και επιμένει. Η βεβαιότητα και η εμπιστοσύνη στον Ιησού κάνουν την πίστη της σταθερή και ακλόνητη. Δέχεται η ταπεινή αυτή γυναίκα την εξευτελιστική παρομοίωσή της με σκυλάκι, αλλά δεν αγανακτεί. Απαντά με τρόπο που δείχνει την υποταγή της. Δεν πρόκειται όμως για μια αναγκαστική ταπείνωση αλλά για μια ειλικρινή συντριβή μπροστά στη δύναμη του Θεού. Η Χαναναία δεν ανήκει στον εκλεκτό λαό του Θεού, αλλά είναι ειδωλολάτρισσα. Το να ανήκει κανείς στον λαό της διαθήκης, ή να είναι μέλος της Εκκλησίας, δεν αποτελεί καμιά δέσμευση για τον Θεό. Εκείνο που δεσμεύει τον Θεό είναι η πίστη.

Στους Ισραηλίτες που καυχούνταν ότι είναι απόγονοι του Αβραάμ και στήριζαν στην καταγωγή τους αυτή την αυτοπεποίθηση, ότι ο Θεός είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις υποσχέσεις Του, απάντησε κάποτε ο Βαπτιστής Ιωάννης: «Να είστε βέβαιοι πως ο Θεός, ακόμη κι απ' αυτές εδώ τις πέτρες μπορεί να κάνει απογόνους του Αβραάμ»¹⁸. Εκείνο που μετρά για τον Θεό, δεν είναι η καταγωγή, τα προνόμια, η

¹⁷ Ν. Κανκιού, Πίστη και ταπείνωση, Σχόλιο στην ευαγγελική αφήγηση της Χαναναίας, www.psycheg.gr/Chananea.html

¹⁸ Ματθ. 3, 9.

θέση, η μόρφωση, κ.λπ., αλλά η ζωντανή πίστη, η οποία μπορεί καμιά φορά να βασανίζεται και να τυραννιέται αλλά τελικά ξεπερνά τους ορθολογισμούς¹⁹.

Η Χαναanaία δεν είπε «ελέησον την θυγατέρα μου», αλλά «ελέησον με». Εμένα ελέησε. Ο πόνος του παιδιού μου είναι δικός μου πόνος. Εγώ υποφέρω που το βλέπω δέσμιος του σατανά. Και Σου ζητώ να το ελευθερώσεις. Νοιαζόταν, έπασχε για τη δαιμονισμένη κόρη της, και κατέφυγε στον Κύριο και Τον παρακάλεσε με επιμονή, μέχρις ότου ο Κύριος ικανοποίησε το αίτημά της²⁰.

3. Η αντίδραση του Κυρίου

Παράδοξο σε αυτή την ευαγγελική περικοπή είναι η στάση και η αντίδραση του Χριστού στη στάση της Χαναanaίας. Εκείνη είχε αγωνία για την κόρη της, η οποία βασανιζόταν από δαιμόνιο, και αντί ο Χριστός να την ρωτήσει για τη δοκιμασία της, να την νουθετήσει ή να δείξει ευσπλαχνία, της απαντά με τέτοιο τρόπο που φαίνεται ότι την απορρίπτει. Της δείχνει ότι δεν θέλει να έχει σχέση με τους ειδωλολάτρες, αλλά μόνο με τους Ισραηλίτες. Φαίνεται να ικανοποιεί έτσι τους φανατικούς Ισραηλίτες που πιθανόν να ήταν στη συνοδεία Του. Όμως εκείνη επιμένει. Η απλότητα του Χριστού, που εμπόδισε τους Ιουδαίους να τον αναγνωρίσουν ως τον αναμενόμενο Μεσσία, δεν εμποδίζει την Χαναanaία να δει στο πρόσωπό Του τον απεσταλμένο από το Θεό νικητή της φθοράς και ελευθερωτή των ανθρώπων από τον πόνο και την ασθένεια. Και στην δεύτερη παράκληση, στην οποία το προσωνόμιο πλέον γίνεται «Κύριε», δεν μένει δηλαδή στο γενικό χαρακτηρισμό που περιέγραφε τι προσδοκούσαν οι Ισραηλίτες από το Χριστό, αλλά του δείχνει τι είναι για την ίδια ο Χριστός, «ο Κύριος και Θεός».

Αποκαλεί τον Ιησού «Υιέ Δαβίδ», κάτι που μας κάνει να σκεφτούμε ότι πιθανότατα τον αναγνωρίζει ως τον αναμενόμενο Μεσσία της Εβραϊκής παράδοσης και ότι είναι Αυτός που προσδοκούσαν οι προφύτες της Παλαιάς Διαθήκης. Λόγω όμως της

¹⁹ <https://orthodoxia.info/news/%CE%B7-%CF%80%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1/>

²⁰ <http://orthmad.gr/news/%CF%84%CE%BF-%CE%B5%CF%85%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%AD%CE%BB%CE%B9%CE%BF-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE%CF%82-10-%CF%86%CE%B5%CE%B2%CF%81%CE%BF%CF%85%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85-2019-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC-%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B8%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CE%BD-%CE%B9%CE%B5%CE%B4-21-28>

συμπεριφοράς της προς τον Κύριο, υπάρχει και πιθανότητα απλά και μόνο να αναγνώρισε στο πρόσωπό Του την αγιότητα και τη χάρη. Η παρουσία Του την ενθουσιάζει. Λούζεται από το φως της παρουσίας Του, κι αυτό το φως της δίνει τη δύναμη να τον πλησιάσει με πάθος και εσωτερική δύναμη. Αυτή η εσωτερική δύναμη που νοιώθει την κάνει να επιμένει ακόμα κι όταν ο Χριστός αρνείται να την βοηθήσει. Κατανοεί ότι ο Κύριος αρνείται να την βοηθήσει επειδή δεν είναι Ισραηλίτισσα αλλά οι αντιρρήσεις Του δεν αρκούν για να της αλλάξουν τη διάθεση. Δεν την απασχολεί να κάνει διάλογο με τον Χριστό, μόνο Τον εκλιπαρεί. Το μυαλό της εκείνη τη στιγμή δεν μπορεί να σκεφτεί γιατί πάσχει από τον πόνο. *«Ο δε ουκ απεκρίθη αυτή λόγον»*. Μερικές φορές μας φαίνεται ότι ο ουρανός είναι κλειστός, ότι ο ελεήμων και εύσπλαχνος Θεός δεν ακούει, λες και δεν Τον αγγίζουν τα προβλήματά μας, και δεν αντιλαμβάνεται τον ψυχικό μας πόνο.

Η φιλόνηρωτη σιωπή Του δείχνει απάνθρωπη δοκιμάζοντας την πίστη της. Αυτή η σιωπή του Κυρίου όμως γίνεται έπαινος για τη Χαναναία. Μέχρι την στιγμή που οι Απόστολοι, μη γνωρίζοντας την σοφία της Δεσποτικής σιωπής, και αδυνατώντας να υποφέρουν την φωνή της πονεμένης μητέρας, τον παρακαλούν: *«Απόλυσον αυτήν, ότι κράζει όπισθεν ημών»*. Κι Εκείνος απαντά. *«Ουκ έστι καλόν λαβείν τον άρτον των τέκνων και βάλείν τοις κυναρίοις»*. Οδυνηρή η σιωπή κι η αδιαφορία αλλά προτιμότερη από την απάντηση που ακολουθεί. Ο Χριστός αρνείται να την βοηθήσει και της μιλά υποτιμητικά και περιφρονητικά, αποκαλώντας την *«κυνάριον»*. Προφανώς χρησιμοποιεί όρους με τους οποίους οι Ιουδαίοι χαρακτήριζαν τους εθνικούς. Αντί του *«κύνες»*, που είναι γνωστός υβριστικός χαρακτηρισμός των εθνικών από τούς Ιουδαίους, ο Ιησούς χρησιμοποιεί τη λέξη *«κυνάρια»*, λιγότερο υβριστική και δηλωτική των κατοικίδιων ζώων. Μπορούμε όμως να τη χαρακτηρίσουμε ανάλογη με την πίστη της Χαναναίας. Αν η πίστη της δεν ήταν τόσο μεγάλη, θα κατηγορούσε τον Κύριο για απάνθρωπιά και θα έφευγε γεμάτη αγανάκτηση αλλά και λύπη. Εκείνη όμως δεν παρασύρθηκε από τον εγωισμό ούτε και η πίστη της ατόνησε. Αντιθέτως προσπάθησε να Τον μεταπείσει λέγοντας: *«Και γαρ τα κυνάρια εσθίει από των ψυχίων των πιπτόντων από της τραπέζης των κυρίων αυτών;»*. Δεν κλέβω τον άρτο, ζητώ τα ψίχουλα. Ας απολαύσουν οι κληρονόμοι Σου εκείνο το τραπέζι, ας πέσει όμως από το χέρι Σου κάποιο ψίχουλο και για μένα. Και βλέποντας την επιμονή, την εξυπνάδα και την ταπείνωσή της να αποδέχεται ακόμη και αυτόν τον χαρακτηρισμό, αρκεί να χορτάσει κοντά Του την ευσπλαχνία και την αγάπη. Ο Χριστός θαυμάζει την πίστη της και κάνει το θαύμα. Σκληρότητα, δοκιμασία της πίστης και αποδοχή του αιτήματος είναι ο τρόπος με τον οποίο ο Χριστός αντιδρά. Η γυναίκα, διακρίνοντας με την πίστη και την ταπείνωση της πίσω από τη φαινομενική άρνηση του Ιησού το τελικό Του ναι, συνεχίζει την εικόνα που άρχισε ο Ιησούς, αναγνωρίζοντας ότι παρά την ορθότητα της σκέψης που εκφράζει η εικόνα υπάρχει περιθώριο να χορτάσουν και τα κυνάρια από τα *«ψίχουλα»* που πέφτουν κάτω από το τραπέζι των παιδιών. Η πίστη της γυναίκας, που μαρτυρείται τόσο από την

προσφώνηση του Ιησού ως Κυρίου όσο και από την αποδοχή της εξομίσωσής της με κυνάριο αλλά και από τη βεβαιότητα που εκφράζει ότι υπάρχει χώρος εκδήλωσης του θείου ελέους και γι' αυτήν, οδηγεί στη θεραπεία του άρρωστου κοριτσιού της. «*Η Χαναanaίη χωρίς να το επιδιώκει θεολογεί. Δείχνει το δρόμο της θεογνωσίας. Τον τρόπο της εκστατικής Αγάπης*»²¹.

Και ο Κύριος αποκαλύπτει τι έκρυβε η σιωπή Του. : «*Ω γύναι, μεγάλη σου η πίστις*»! Δεν σιωπούσε ως απάνθρωπος, αλλά ησύχαζε ως προγνώστης. Ο άγιος Χρυσόστομος λέει ότι ο Κύριος κρατούσε αυτή την αρνητική στάση απέναντι της, διότι ήθελε να φανερώσει όλη την ευσέβεια της ψυχής της και τη μεγάλη της αρετή. Τα λόγια Του δεν ήταν προσβλητικά, αλλά προκλητικά για να αποκαλύψουν τον κρυμμένο θησαυρό²². Ήθελε να διδαχθούν όλοι από αυτό που έκρυβε η ψυχή της. Κι έτσι της προσφέρει όχι σαν σε κυνάριο τα ψίχουλα, αλλά ως θυγατέρα Του τον άρτον. Εκείνη νίκησε με την πίστη της τους Ιουδαίους. «*Γενηθήτω σοι ως θέλεις*»²³. Μόνο εκείνη άκουσε αυτή τη φράση από το Χριστό. Στην Κυριακή προσευχή ο Ιησούς μας διδάξε να λέμε στον Θεό «*Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς γενηθήτω τό θέλημά σου*». Να γίνεται όχι το θέλημα το δικό μας, αλλά το δικό Του, διότι αυτό είναι το ορθό, το δίκαιο, το άγιο, το σωτήριο για μας. Στην περίπτωση όμως της Χαναanaίης ο Χριστός λέει να γίνει το δικό της ανθρώπινο θέλημα. Ο Θεός εκτελεί το δικό μας θέλημα, όταν είναι άγιο και όταν του το ζητούμε με δυνατή πίστη. Αυτός ο λόγος του Χριστού προς τη Χαναanaίη που κρύβει μέσα του τη δύναμη του θαύματος, φέρνει στη σκέψη μας τη φωνή του Δημιουργού που είπε «*Γενηθήτω φῶς· καὶ ἐγένετο φῶς*» (Γε 1,3)²⁴.

Ο Κύριος, εκτιμά τα πράγματα διαφορετικά. Δεν μένει στα εξωτερικά γεγονότα κι ούτε κρίνει τους ανθρώπους με κριτήρια εθνικά, φυλετικά ή θρησκευτικά. Διαβλέπει στη Χαναanaίη μια θαυμαστή πίστη, έξω από θρησκευτικές κατηγορίες αξιολόγησης. Πρέπει αυτή η πίστη να προβληθεί, να φανεί και στους άλλους και να εκτιμηθεί δεόντως από όλους²⁵. Γι' αυτό και ο Ιησούς μπαίνει σε μια διαδικασία περιέργης, μιας φαινομενικής περιφρόνησης της γυναίκας αυτής, χρησιμοποιώντας

²¹ Ν. Κανκιού, Πίστη και ταπείνωση, Σχόλιο στην ευαγγελική αφήγηση της Χαναanaίης, www.psychology.gr/Chananea.html

²² Στεργίου Σάκκου, Εὐαγγελικές περικοπές (βοηθήματα κυκλαρχών). <https://www.apolytrosis.gr/index.php/component/k2/item/151-kyr-iz-mathaiou-evaggel>

²³ (5ος αἰών – Migne, P.G. τ. 85, στ. 245. Από το βιβλίο «Πατερικόν Κυριακοδρόμιον», σελίδες 295 και εξής. Επιμέλεια κειμένου: Δημήτρης Δημουλάς)(Πηγή ἡλ. κειμένου: orp.gr) <https://alopsis.gr/%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE%CE%B9%CE%B6-%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B8%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%87%CE%B1/>

²⁴ Στεργίου Σάκκου, Εὐαγγελικές περικοπές (βοηθήματα κυκλαρχών). <https://www.apolytrosis.gr/index.php/component/k2/item/151-kyr-iz-mathaiou-evaggel>

²⁵ <https://www.imaik.gr/?p=12408>

μάλιστα μια σκληρή γλώσσα που δεν ταιριάζει με τη γνωστή ήπια και φιλόανθρωπη φρασεολογία Του. Αυτή η τακτική αντιμετώπισης της ίσως αμαρτωλής και ταλαίπωρης αυτής γυναίκας ξαφνιάζει κι αυτούς τους μαθητές ακόμη. Ομιλεί για «τέκνα» και για «κυνάρια». Τέκνα είναι ο λαός Ισραήλ και κυνάρια ο κόσμος των εθνικών. Φοβερή διάκριση. Αυτή η ωμή και σκληρή γλώσσα φανερώνει τα κριτήρια του θρησκευτικού κόσμου της εποχής και όχι την κρίση του Κυρίου.

Σε αντίθεση με τα «τέκνα» του Θεού που παγιδεύονται σε στενόκαρδες νομικές διατάξεις ένα «κυνάριο» του εθνικού κόσμου αποδείχτηκε πραγματικό «τέκνο» του Θεού.

Συμπερασματα

Θα χαρακτηρίζαμε υγίη τον προβληματισμό που προβάλλουν οι ευαγγελιστές Ματθαίος και Μάρκος με τη διάσωση του γεγονότος αυτού της εθνικής γυναίκας. Η περιγραφή εκ μέρους των Ευαγγελιστών είναι άκρως ενδιαφέρουσα, ρεαλιστική και αποκαλυπτική. Από τη μια προβάλλεται η περιφρόνηση της γυναίκας και του κόσμου που εκπροσωπεί από τους Ιουδαίους, και από την άλλη εξάίρεται η πίστη της και η έμμονη της στο δικαίωμα του θαύματος και της σωτηρίας. Οι Ιουδαίοι έβλεπαν τον Ιησού μόνο ως ένα Ραββί και Διδάσκαλο ενώ η Χαναναία Τον έβλεπε και Τον πίστευε ως Λυτρωτή και Σωτήρα. Η γυναίκα αυτή ξεπέρασε την απλή και εξωτερική εντύπωση της εμφάνισης του Κυρίου στην ιστορία και μπήκε στο μυστήριο της σωτηριολογικής παρουσίας Του στον κόσμο.

Η πίστη μιας μάνας και η αληθινότητα μιας αλλόφυλης γυναίκας είναι ικανή να κάνει και τον Θεό ακόμη να «αλλάξει» τακτική έναντι των ταπεινών και αμαρτωλών ανθρώπων. Η πίστη της Χαναναίας που ξέρει και έχει τη δύναμη να ταπεινώνεται και να παρακαλεί κραυγάζουσα προς τον Θεό, γίνεται ικανή για να φέρει το θαύμα στη ζωή της. Πράγματι, με αυτή την ευαγγελική περικοπή ανατρέπεται μια λανθασμένη θρησκευτική αντίληψη αιώνων και προβάλλεται ένας νέος «τύπος» πιστού ανθρώπου, που συνδέεται άμεσα αν όχι με τη θρησκεία, οπωσδήποτε όμως με το θαύμα. Αυτό που πρωτεύει στο Χριστιανισμό δεν είναι η θρησκευτική νομική κατοχύρωση των ανθρώπων, αλλά η εμμονή στην αληθινή πίστη και η επιμονή στην αναγκαιότητα λειτουργίας του θαύματος στη ζωή μας. Το θαύμα, δηλαδή η χάρη, σε συνδυασμό με την πίστη στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, οδηγεί τα πράγματα της πνευματικής ζωής στην αληθινή τους έκφραση²⁶.

²⁶ <https://www.imaik.gr/?p=12408>

Το πρόβλημα δεν είναι, αν η θρησκευτικότητα παρεμποδίζει την αληθινή πίστη και αν οι θρησκευτικοί κανόνες εγκλωβίζουν την πνευματική ζωή να εξελιχθεί και να αναπτυχθεί φυσιολογικά. Το ζητούμενο είναι, πως είναι δυνατόν, ανεξάρτητα από τις θρησκευτικές τοποθετήσεις, είτε Ιουδαίος είτε εθνικός είναι κάποιος, να έχει μια εντιμότητα και να διαθέτει μια βαθιά αναγκαιότητα κοινωνίας με τον Ιησού Χριστό, γιατί σ' Αυτόν τελικά βρίσκεται η οδός, η αλήθεια και η ζωή. Αν και πλήθος ανθρώπων, ακολούθων και θαυμαστών, συνωθούνταν γύρω από τον Ιησού, όπως και οι μαθητές Του ακόμη, όλοι έμειναν ανυποψίαστοι για την αληθινή πίστη της Χαναναίας γυναίκας. Οι κραυγές και οι παρακλήσεις της, η ταπείνωση και η επιμονή της, άφησαν όλους ασυγκίνητους εξαιτίας της διαφορετικής κοινωνικής και θρησκευτικής της τοποθέτησης. Μόνο ο Κύριος διέγινωσεν τα βάθη της καρδιάς της και των αισθημάτων της και εκεί αναγνώρισε έναν σπάνιο άνθρωπο και μια εκλεκτή ψυχή. Μήπως είναι καιρός και τα δικά μας κριτήρια για τους άλλους να τα αναθεωρήσουμε και να μπορούμε στη λογική του Ιησού Χριστού, ώστε να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στην εσωτερική ποιότητα του ανθρώπου και όχι στην εξωτερική εμφάνιση και προέλευσή του²⁷;

Η ζωή θα μας οδηγήσει αναπόφευκτα κάποιες φορές σε αδιέξοδο. Ο πόνος θα μας βοηθήσει να χάσουμε τον έλεγχο. Τότε ελεύθεροι από λογική και αξιοπρέπεια μπορούμε να παρακαλέσουμε και εμείς δυνατά και επίμονα τον Κύριο να μας ελεήσει. Κι όσο μεγαλύτερη είναι η κραυγή της απόγνωσης τόσο πλουσιότερο δωρίζεται το έλεος. Διότι ο Κύριος ακούει τα λόγια της καρδιάς μας. Ο πόνος, μας βοηθά να εκφραζόμαστε καρδιακά. Και δεν χρειάζεται να προσπαθήσουμε γι' αυτό. Η κραυγή αναδύεται μόνη της στη δύσκολη ώρα. Τότε η ανάγκη για προσευχή ξεπερνά τις άμυνες του νου. Βέβαια είναι ωφέλιμο να καλλιεργούμε ήσυχια και αβίαστα τη σχέση μας με τον Χριστό και την Εκκλησία. Καλή είναι και η τυπική συμμετοχή στις Ακολουθίες, οι νηστείες, η αγιογραφική μελέτη και η «πνευματική» αναζήτηση. Αλλά για να πλησιάσουμε τον Κύριο θα χρειαστούμε την αναστάτωση, την έκσταση (έξω-ίσταμαι) και το καλό αδιέξοδο της αυτοσυντριβής. Όστε να πάμε κοντά του γυμνοί από τις άμυνες του εαυτού μας και ταπεινωμένοι. Άδειοι από τον εαυτό μας, αν Τον ποθήσουμε θα μας γεμίσει με τον δικό Του εαυτό. Διότι ο ίδιος ο Κύριος λαχταρά να ενωθεί μαζί μας. Και όταν βρει άδειο από εγωισμό το χώρο της ψυχής μας έρχεται και μας γεμίζει με την Αγάπη της Παρουσίας Του.

Στην Ευαγγελική αφήγηση της Χαναναίας το σημαντικό δεν είναι η θεραπεία της κόρης αλλά η ταπείνωση και η αγάπη της μητέρας. Το θαύμα δεν είναι η θεραπεία αλλά η ένταση της σχέσης με τον Χριστό. Μακάρι να συμβεί και στη δική μας ζωή αυτό το θαύμα. Όστε να μένουμε πάντοτε ενωμένοι μαζί Του με τα δεσμά της ταπείνωσης ζώντας αδιαλείπτως το θαύμα της εκστατικής αγάπης και του Θεού έρωτα²⁸.

²⁷ <https://www.imaik.gr/?p=12408>

²⁸ Ν. Κανκιού Πίστη και ταπείνωση, Σχόλιο στην ευαγγελική αφήγηση της Χαναναίας, www.psychology.gr/Chananea.html

Ο Θεός δεν λειτουργεί με τα δικά μας κριτήρια. Δεν είναι ένας Θεός που αρκείται σ' αυτούς που Τον ακολουθούν. Βγαίνει από τα όρια του περιούσιου λαού κι απ' τα συνηθισμένα, προκειμένου να κηρύξει μετάνοια και να δώσει ελπίδα και νόημα σε όλο τον κόσμο. Δεν πράττει με τρόπο ώστε να ευχαριστεί τους δικούς Του. Δεν απολύει κανέναν που Τον αναζητά μόνο και μόνο γιατί δεν είναι όπως θέλουν όσοι νομίζουν ότι Τον γνωρίζουν και προσαρμόζουν το Ευαγγέλιο Του στον δικό τους τρόπο σκέψης. Δεν βιάζεται να κάνει αυτό που οι άνθρωποι επιθυμούν, να ικανοποιήσει τα αιτήματά τους, αλλά τους αφήνει να ανοίξουν αληθινά την καρδιά τους. Να επιμείνουν και να φανερώσουν πόσο πιστεύουν. Έχει τη δύναμη να εκπληρώσει τα πάντα. Αλλά θέλει και την συνέργεια του ανθρώπου. Ζητά την πίστη. Την δοκιμάζει. Ζητά το τάλαντο και το χάρισμα του ανθρώπου. Ζητά την μετάνοια και την ταπεινώσή του, έτσι ώστε ο άνθρωπος να μαθαίνει να Τον εμπιστεύεται αληθινά, να μετανοεί για τον τρόπο της ζωής του και να συνειδητοποιεί την επίδραση του κακού και πώς μπορεί μέσα από την πίστη να την αποτινάξει.

Η στάση του Χριστού είναι για τους χριστιανούς μήνυμα υπέρβασης των πάγιων αντιλήψεων που έχουμε για το Χριστό και την πίστη. Είναι μία πρόκληση εξόδου μας από τα συνηθισμένα. Από την αίσθηση της αυτάρκειάς μας και την επανάπαυση ότι είμαστε υπεύθυνοι μόνο για την δική μας σωτηρία. Είναι μία πρόκληση να μην απορρίπτουμε, να μην απολύουμε κανέναν γιατί δεν φέρεται όπως εμείς πιστεύουμε. Είναι μία πρόκληση να μη βιαζόμαστε να κρίνουμε την σκέψη και τα έργα του Θεού, αλλά να επιμένουμε με την προσευχή, την αξιοποίηση των χαρισμάτων μας και την ταπεινότητα στο να βρισκόμαστε κοντά Του και να Τον αναγνωρίζουμε ως τον Κύριό μας.

Ζούμε σε έναν κόσμο που όλα τα θέλει σύμφωνα με τα δικά του μέτρα και σταθμά. Σ' έναν τέτοιο κόσμο, το παράδειγμα της Χαναναίας και η ανατρεπτική στάση του Χριστού, μας καλούν να ξαναδούμε την χριστιανική μας αυτοσυνειδησία και αποστολή και να ελέγξουμε τον εαυτό μας για το πόσο και πώς πιστεύουμε. Και ο Κύριός μας θα μας δώσει τη δύναμη σε κάθε σταυρό και δοκιμασία της ζωής μας να Τον αναζητήσουμε και να γίνει και σε μας το θέλημά Του²⁹.

Βασικό στοιχείο της ευαγγελικής διήγησης δεν είναι το θαύμα του Ιησού καθαυτό αλλά η συζήτηση του Ιησού με τη Χαναναία γυναίκα που απολήγει στην έξαρση της πίστης της τελευταίας, αποτέλεσμα της οποίας είναι η θεραπεία της άρρωστης κόρης της. Ο ευαγγελιστής στρέφεται προφανώς κατά της ιουδαϊκής αποκλειστικότητας στη σωτηρία, για να δείξει την παγκοσμιότητα της προσφερόμενης σωτηρίας από τον Χριστό³⁰. Και αυτό το τελευταίο μας οδηγεί σ' ένα ακόμη χαρακτηριστικό

²⁹ Θεμιστοκλής Μουρτζανός, « Η Χανανναία και οι τρεις ανατροπές », Κέρκυρα 2013, ανακτήθηκε από http://themistoklismourtzanos.blogspot.com/2013/02/blog-post_15.html 3/4/2019.

³⁰ Η πίστη και επιμονή της Χαναναίας γυναίκας για λίγα ψίχουλα αγάπης Ιωάννης Καραβιδόπουλος 09/02/2019 * <https://orthodoxia.info/news/%CE%B7-%CF%80%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5>

της πίστης με το οποίο θα τελειώσουμε. Η πίστη βρίσκεται πάνω από τη λογική. Ο άνθρωπος θέλει πολλές φορές στηρίγματα για να πεισθεί, ζητά αποδείξεις που να ικανοποιούν το μυαλό του. Κι όταν δεν τα έχει, αμφιβάλλει, κλονίζεται, πέφτει. Η πίστη όμως υπερβαίνει τη λογική. Ανήκει στην τάξη της καρδιάς κι όχι του μυαλού. Δεν έχει ανάγκη από τα υποστηρίγματα της λογικής για να κρατηθεί• την στηρίζει ο λόγος του Θεού. Είναι φανερό ότι για όλους μας, που η λογική παίζει σπουδαίο ρόλο στη ζωή μας, η πίστη είναι κάτι που δύσκολα μπορεί να αποκτηθεί• κι ακόμη πιο δύσκολο να διατηρηθεί σταθερή. Γι' αυτό το αίτημά μας και η προσευχή μας ας είναι πάντοτε το «Κύριε, πρόσθες ημίν πίστιν»³¹.

Ο Χριστός όμως δε κοίταζε τα δεδομένα των ανθρώπων αλλά την πραγματικότητα: την αυθεντικότητα της πίστης, τη σιγουριά της ελπίδας. Παρότι η γυναίκα ήταν ξένη, είχε πίστη που προσέφερε τις συμβάσεις. Είχε πίστη που έκανε το αίτημά της ακλόνητο. Η πίστη της ξεπέρασε την ανθρώπινη περηφάνια και την έκανε ν' αφευθεί στο θέλημα του Θεού. Κι ο Θεός δεν την ξέχασε: απ' την ώρα εκείνη η κόρη της θεραπεύτηκε. Η Χαναanaία προέρχονταν από τα μέρη της Τύρου και της Σιδώνας, εκεί που οι άνθρωποι ήταν ειδωλολάτρες. Είχε μάθει ν' αναπτύσσει με τους ανύπαρκτους θεούς μια σχέση τυπική, μια σχέση “δοῦναι και λαβεῖν”. Οι παγανιστές ζητούσαν κάτι απ' την θεότητά τους και έταζαν σ' αυτήν θυσίες. Όταν η θεότητα “ανταποκρίνονταν” στο αίτημα του πιστού κι η θυσία λάβαινε χώρα, τότε αυτόματα οι σχέσεις διακόπτονταν. Ο παγανιστικός κόσμος ανέπτυξε καθολοκληρία μίαν εμπορική σχέση μεταξύ των θεοτήτων και των ακολούθων τους. Ο Χριστός απ' τη Χαναanaία δεν αιτήθηκε κάποια θυσία, αλλά εξερεύνησε αν η γυναίκα αυτή, μπορούσε ν' αφευθεί στο θέλημα του Θεού. Αν πιστεύεις στον Θεό, τότε μαθαίνεις ν' αφήνεις στον Θεό. Ο Χριστός δεν είναι ο απρόσωπος Θεός που είναι γεμάτος από πάθη και ανασφάλειες και ζητά θυσίες. Μετρά και λογαριάζει του καθενός την πίστη, σα να είναι ο καθένας από μας μοναδικός άνθρωπος πάνω στη γη. Γίνεται άνθρωπος και περπατά μαζί μας για να μιλήσει στον καθένα από μας ξεχωριστά. Ο Θεός δε κάνει διακρίσεις. Οι άνθρωποι μαθαίνουμε να κάνουμε διακρίσεις γιατί όταν διακρίνουμε τους άλλους, διακρινόμαστε οι ίδιοι υπερυψώνοντας τον εαυτό μας πάνω από τους άλλους³².

Μολονότι η Χαναanaία λάτρευε τα είδωλα και είχε μάθει να έχει με το θείο εμπορικές σχέσεις, η ταπεινώσή της έγινε ο δρόμος για την ίαση της κόρης της. Η αληθινή πίστη της την οδήγησε να δεχτεί τον Χριστό ως Σωτήρα και να του αποδώσει πίστη και λατρεία “ἐν πνεύματι και ἀληθείᾳ”.

%CF%80%CE%B9%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1/

³¹ Λουκ. 17, 5.

³² <https://www.nif.gr/ta-nea-mas/themata-pisteos/gunaika-megali-sou-i-pisti/>

Η προσευχή και η ταπεινοφροσύνη βοηθούν στο να αποκτήσει ο κάθε άνθρωπος αυτή τη ζωντανή και γεμάτη από αγάπη πίστη. Ο Κύριος θα επιβραβεύσει και θα χαρίσει τη σωτηρία σε κάθε πιστό³³.

Ο ενσαρκωμένος λόγος του Θεού ήρθε στον κόσμο για την σωτηρία των ανθρώπων αδιακρίτως, χωρίς κριτήρια εθνικά, φυλετικά ή θρησκευτικά.. Ο Ιησούς απευθύνθηκε προς όλους καλώντας όλους να ακολουθήσουν τον λόγο του Θεού. Η οικουμενικότητα της χριστιανικής πίστεως αποτυπώνεται στα λόγια του Ιησού όταν απευθύνεται στους μαθητές του «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν...»³⁴.

Υπάρχει κάτι πιο δυνατό από το να πιστεύεις στο Θεό... να Τον εμπιστεύεσαι ....

Βιβλιογραφία:

1. ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ
2. https://www.filologos-hermes.info/2016/02/blog-post_446.html
3. Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Όμιλία ΝΒ' εις τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον,
4. <https://www.pemptousia.gr/2019/02/i-pisti-tis-chananeas-matth-ie-21-28/>
5. Ν.Καυκιου, Πίστη και ταπείνωση, Σχόλιο στην ευαγγελική αφήγηση της Χαναanaίας, www.psych.gr/Chananea.html
6. <https://orthodoxia.info/news/%CE%B7-...>
7. <http://orthmad.gr/news/%CF%84%CE%BF-.....>
8. <https://alopsis.gr/%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%B1...>
9. Γ. Π. Πατρώνου, Ομοτ. Καθηγητού στο Παν/μίο Αθηνών, «Κήρυγμα και Θεολογία», τ. Α', εκδ. Αποστ. Διακονία)
10. π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός, « Η Χαναanaία και οι τρεις ανατροπές», Κέρκυρα 2013.
11. Στεργίου Σάκκου, Εὐαγγελικές περικοπές (βοηθήματα κυκλαρχών). <https://www.apolytrosis.gr/index.php/component/k2/item/151-kyr-iz-mathaiou-evangel>
12. <https://www.nif.gr/ta-nea-mas/themata-pisteos/gunaika-megali-sou-i-pisti/>
13. <https://www.imaik.gr/?p=12408>
14. Μητροπολίτη Νικαίας Γεωργίου, Λύχνος τοις ποσί μου, Αθήνα, 1965 «Έλέησόν με, Κύριε...» (Ματθ. 15, 22)

³³ Γεωργίου, Μητροπολίτη Νικαίας, Λύχνος τοις ποσί μου, Αθήνα 1965 σελ. 135). «Έλέησόν με, Κύριε...» (Ματθ. 15, 22)

³⁴ Ματθ. 28: 19-20